

Handboek Remedial Teaching

Handboek RT

Algemeen voorwoord	3
Prioritering RT leerlingen	4
Intake	4
Intensiveren/Verbreden	4
Communicatie naar de ouders	5
Intake toetsen aspirant leerlingen	5
Jaarplanning	6
Toetsing	8
Uitleg BRUS/Klepel	9
De BRUS (EMT)	9
De Klepel	9
Aanpassingsmogelijkheden	10
Aanpassingen Tussen/Hoofdmeting	10
Aanpassingen Dyslexie in de klas	11
Bijlagen	13
Bijlage 1 - Aanmeldformulier RT - Klein College	13
Bijlage 2. Format nieuwe LLN	15

Algemeen voorwoord

Voor u ligt het RT Handboek van Klein College. Hierin staat alle informatie met betrekking tot de remedial teaching.

Onder remedial teaching (RT) verstaan wij een extra mogelijkheid voor specifieke begeleiding van individuele leerlingen of groepjes leerlingen met leerproblemen. Deze leerlingen kunnen, mits ze voldoen aan bepaalde voorwaarden, gebruik maken van de RT. Op basis van de algemene indruk van de leerkracht, de resultaten van de methodegebonden en niet-methodegebonden toetsen, kiest de leerkracht voor een Individueel Handelingsplan (IHP) in de klas. De duur hiervan is één periode (van meting naar meting). Mocht dit niet het gewenste effect hebben, wordt de leerling doorverwezen naar de RT. De werkwijze wordt verderop in dit document beschreven.

Een uitzondering hierin zijn de leerlingen met een dyslexie/dyscalculie verklaring. Deze leerlingen krijgen direct RT.

Wanneer een leerling aangemeld wordt voor de RT zijn de ouders verplicht om op gesprek te komen. Komen de ouders niet, dan zal de RT voor de leerling per direct stop gezet worden.

Prioritering RT leerlingen

1. Leerlingen die in het bezit zijn van een dyslexie of dyscalculieverklaring.
2. Leerlingen die uitvallen op zowel methodegebonden als niet-methodegebonden toetsen. Hierbij zou bijvoorbeeld een datamuur gebruikt kunnen worden. De nadruk ligt op de methodegebonden toetsen.

NB. IGLO leerlingen komen alleen in aanmerking voor RT wanneer ze in het bezit zijn van een dyslexie of dyscalculieverklaring.

NB1. Leerlingen met een betaalachterstand komen niet in aanmerking voor de RT of worden uit de RT verwijderd.

Na elke RT periode wordt er gekeken welke doelen gehaald zijn. Aanmelding van nieuwe leerlingen gebeurt via het aanmeldformulier (zie bijlage 1 en zie Drive > RT). Overschrijdt het aantal aanmeldingen de beschikbare formatie dan geldt het volgende beleid: middenbouw leerlingen (groep 3-5) hebben voorrang boven oudere leerlingen.

Intake

Wanneer een leerling uitvalt op een bepaald vakgebied, zal het eerst een handelingsplan in de klas krijgen. Wanneer gebleken is dat een handelingsplan in de klas niet voldoende gewerkt heeft, vult de leerkracht voorafgaand aan de start van de nieuwe RT-periode het aanmeldformulier (zie bijlage 1) in.

Dit formulier dient uiterlijk één week voor de start van de volgende RT-periode bij de RT'er aanwezig te zijn. De RT'er nodigt eventueel de leerkracht uit voor een gesprek om de casus te verduidelijken. Hierna schrijft de RT'er in Parnassys een handelingsplan voor de leerling en nodigt de ouders uit voor een startgesprek. Het tweede handelingsplan in de RT-cyclus wordt geschreven door de leerkracht in samenwerking met de RT'er. Het is noodzakelijk dat de ouders op startgesprek komen. Komen de ouders niet, zal de RT weer stopgezet worden.

Intensiveren/Verbreiden

Heeft een leerling meerdere problematieken, dan zijn er 2 opties: intensiveren of verbreiden.

- Intensiveren houdt in dat er voor 1 vakgebied RT gekozen wordt en dat de andere vakgebieden in de eerste instantie in de klas extra aandacht krijgen. Met intensiveren is het doel om dat ene vakgebied als eerste op peil te krijgen, zodat daarna de aandacht kan worden verlegd naar een ander vakgebied.
- Verbreiden houdt in dat een leerling minder RT per vakgebied krijgt, maar RT op diverse vakgebieden aangeboden krijgt. De leerkracht moet dan in de klas meer op zich nemen.

Er wordt in eerste instantie gekozen voor intensivering. Er kan gekozen worden voor het 'beste' zwakke vak of het zwakste vak. Dit is afhankelijk per situatie en wordt besproken met de zorgcoördinator, de RT'er en de groepsleerkracht.

Verbreden heeft niet de voorkeur, omdat dit vaak roostertechnisch niet haalbaar is.

Communicatie naar de ouders

Gedurende het jaar zijn er diverse contactmomenten met ouders.

Tijdens de start van het schooljaar, of wanneer een leerling voor het eerst een handelingsplan krijgt zal er een startgesprek gevoerd worden met de ouders. Hierin worden de verwachtingen van de RT besproken. Hierbij wordt de rol van ouders ook besproken. De punten die aan bod komen tijdens het startgesprek zijn:

- problematiek van de leerling
- wijze van communicatie
- inzien van de HP's
- verwachte inzet van de ouders
- afspraken voor tussentijdse gesprekken

Een voorwaarde voor het krijgen van RT is dat de ouders hun medewerking verlenen. Dit is bijvoorbeeld extra lezen of extra oefenwerk. Verlenen ouders dit niet, ontvangt de leerling geen RT.

Jaarlijks worden er minimaal twee RT gesprekken gevoerd met de ouders. Deze zullen plaatsvinden rondom/tijdens de rapportgesprekken. De ouders worden door de RT'er via mail uitgenodigd voor deze gesprekken. Het is mogelijk om tussentijdse gesprekken te plannen. Dit kan zowel op initiatief van de RT, als van de ouders.

Intake toetsen aspirant leerlingen

Leerlingen die aangemeld worden op Klein College vanuit het lokale onderwijs zullen door de Remedial Teacher getoetst worden. Dit gebeurt meestal op een toetsdag aan het eind of aan het begin van het schooljaar.

De intake-toetsen nemen meestal een ochtend in beslag en zullen ongeveer van 8:00 tot 12:30 duren. Wanneer de leerling klaar is, zullen de ouders gebeld worden.

De RT'er krijgt de volgende informatie van de aspirant leerling door vanuit de directie:

- Naam
- Geboortedatum
- Huidige groep
- Sprake van een doublure, zo ja in welke groep?
- Sprake van een diagnose van bijvoorbeeld dyslexie, zo ja, dan gelden de aanpassingsmogelijkheden als bij de reguliere CITO toetsen.

De volgende toetsen worden afgenomen:

Onderdeel	Toets	Normering
Technisch lezen	AVI DMT	Zie Parnassys. De score wordt ingevuld als volgt: Beheersing ... tijd - aantal fout Instructie ... tijd - aantal fout Frustratie ... tijd - aantal fout Bij DMT wordt het aantal fout ingevoerd in de opmerking.
Spelling	PI-dictee	Zie Parnassys. Er zit een uitgebreide normering en analyse formulier in de handleiding. Deze vult de RT'er in principe niet in, tenzij anders afgesproken.
Begrijpend lezen	SVT Begrijpend lezen	Zie www.boomtestcentrum.nl
Woordenschat	CITO woordenschat	Zie Parnassys *80% norm
Hoofdrekenen	SVT hoofdrekenen (5 minuten)	Zie Parnassys en www.boomtestcentrum.nl
Rekenen/Wiskunde	SVT Rekenen en Wiskunde	Zie Parnassys en www.boomtestcentrum.nl

Van de uitkomsten wordt een kort verslag gemaakt (zie bijlage 2) en deze worden besproken met de zorgcoördinator.

Jaarplanning

Ieder jaar bestaat uit vier RT-periodes. Deze lopen van meting naar meting. Voor elke periode wordt een rooster gemaakt. Deze zal, indien mogelijk, zoveel mogelijk gelijk blijven. Voor de start van een RT periode moet het handelingsplan gecommuniceerd zijn naar ouders.

Voor het einde van het schooljaar moeten de nieuwe plannen klaar liggen voor het komende jaar. Deze handelingsplannen worden in de laatste schoolweek of de eerste van het nieuwe jaar door de RT'er geschreven.

Wanneer	Wat	Wie
Week 1	Opstartweek: <ul style="list-style-type: none"> - Handelingsplannen schrijven - Observaties - Toetsing nieuwe ln 	RT'er
Periode 1	Gesprekken met de leerkrachten	RT'er, leerkracht
	Startgesprekken	RT'er, ouders
	RT-gesprekken (tijdens/na rapportavond)	RT'er, ouders
Periode 2	Startgesprekken met nieuwe RT-leerlingen	RT'er, ouders, leerkrachten
	Gesprekken met leerkrachten	RT'er, leerkrachten
Periode 3	Startgesprekken met nieuwe RT-leerlingen	RT'er, ouders, leerkrachten
	Gesprekken met leerkrachten	RT'er, leerkrachten
	RT-gesprekken (tijdens/na rapportavond)	RT'er, ouders
Periode 4	Startgesprekken met nieuwe RT-leerlingen	RT'er, ouders, leerkrachten
	Gesprekken met leerkrachten	RT'er, leerkrachten
Laatste week	Afsluitweek: <ul style="list-style-type: none"> - schrijven van nieuwe HP's - toetsing nieuwe leerlingen 	RT'er

De eerste week van het schooljaar is een opstartweek. Hierin schrijft de RT'er nieuwe HP's en worden de toetsen voor de nieuwe leerlingen afgenomen.

Periode 1 -> vanaf week 2 tot de tussenmeting 1

Periode 2 -> tussenmeting 1 tot hoofdmeting 1

Periode 3 -> hoofdmeting 1 tot tussenmeting 2

Periode 4 -> tussenmeting 2 tot hoofdmeting 2

De laatste week van het schooljaar is een afsluit-week. Hierin worden de nieuwe HP's geschreven voor de start van het volgende schooljaar. Hierin geldt ook: De eerste HP's worden door de RT'er geschreven. (Nieuwe leerlingen in samenwerking met de leerkracht)

Toetsing

Moment	Toetsen	Bijzonderheden
Tussenmeting	AVI - versie B (oude versie) DMT - versie C (Zorgmap DMT 2017) PI-dictee - versie A (in de klas) Optionele toetsen: Brus - versie A Klepel - versie A (minimaal 1 keer per jaar afnemen)	Leerlingen worden getoetst wanneer ze: <ul style="list-style-type: none"> - een jaar achterstand op AVI hebben* - Een V voor DMT - Een V voor spelling
Hoofdmeting	AVI - versie A DMT - versie A CITO Spelling CITO Rekenen/wiskunde CITO Begrijpend lezen CITO Woordenschat Optioneel: DTLAS (alleen bij zwakke lezers groep 3 indien te weinig informatie)	Alle leerlingen worden getoetst. Mogelijkheden voor dyslecten: zie hieronder
Tussenmeting	AVI - versie A (oude versie) DMT - versie C (Zorgmap DMT 2017) PI-dictee - versie B (in de klas) Optionele toetsen: Brus - versie B Klepel - versie B (minimaal 1 keer per jaar afnemen)	Leerlingen worden getoetst wanneer ze: <ul style="list-style-type: none"> - een jaar achterstand op AVI hebben.** - Een V voor DMT - Een V voor spelling
Hoofdmeting	AVI - versie B DMT - versie B CITO Spelling CITO Rekenen/wiskunde CITO Begrijpend lezen CITO Woordenschat	Alle leerlingen worden getoetst. Mogelijkheden voor dyslecten: zie hieronder

*Een leerling uit groep 6 heeft een AVI niveau van M5 of lager.

** Een leerling uit groep 6 heeft een AVI niveau van E5 of lager.

Uitleg BRUS/Klepel

De BRUS (EMT) en Klepel zijn optionele toetsen die afgenomen worden in de tussenmeting van oktober of maart. Leerlingen met minimaal 1 jaar achterstand (DLE DMT) komen hiervoor in aanmerking.

De BRUS (EMT)

Doel: Het doel is om na te gaan in hoeverre de leerling in staat is om losse woorden technisch juist en vlot te lezen, de juiste strategie te kiezen en geautomatiseerd deze kennis toe te passen.

De leerling leest in 1 minuut zoveel mogelijk woorden. De score is het aantal gelezen woorden minus de fouten. Aan de hand van de score stel je de DLE van de leerling vast en de standaardscore. Er moet minimaal een standaardscore van 7 behaald worden.

De Klepel

Doel: het meten van de technische leesvaardigheid in de zin van het 'vlot kunnen ontsleutelen van gedrukte pseudowoorden'.

De Klepel is een test voor de leesvaardigheid van woorden die niet bestaan. Hierdoor hebben de leerlingen geen houvast aan de betekenis van het woord. Het gaat dan om de leesstrategie. Daarnaast wordt door middel van de vergelijking van de resultaten van de Brus/EMT en de Klepel nagegaan hoe goed de leerling zonder compensatie (met name het gebruik van woordbegrip) woorden van dezelfde structuur kan decoderen.

De leerling leest in twee minuten zoveel mogelijk onzinwoorden. Deze woorden hebben dezelfde structuur als de BRUS. De score is het aantal gelezen woorden minus de fouten. Aan de hand van de score reken je met behulp van de normtabel de standaardscore uit. Er moet minimaal een standaardscore van 7 behaald worden. Daarna reken je het foutpercentage uit. Het foutpercentage geeft je informatie over de decodeervaardigheid van de leerling. Er wordt nagegaan hoe goed de leerling zonder compensatie (met name gebruik van woordbegrip) woorden van dezelfde structuur kan decoderen. Wanneer het foutpercentage (aantal fouten : het aantal gelezen woorden x 100%) C=3 of minder is, is de decodeervaardigheid onvoldoende.

Wanneer van beide toetsen de standaardscore bekend is, kunnen ze vergeleken worden. Normaal liggen deze scores niet ver uit elkaar. Is dit wel het geval, dan geeft dit informatie over de leestehnik van de leerling.

Dyslectische leerlingen hebben meer moeite met het lezen van pseudowoorden. Radende lezers maken veel fouten op de Klepel. Ipv lezen proberen ze een betekenisvol woord ervan te maken. Ze voegen klanken toe of laten klanken weg.

In de handleiding van de Klepel (RT-kast) staat uitgebreid beschreven hoe de toetsen geïnterpreteerd moeten worden.

Aanpassingsmogelijkheden

Aanpassingen Tussen/Hoofdmeting

Tijdens de hoofdmeting is er een mogelijkheid tot aanpassing van de CITO afname. Aanpassingen worden aangevraagd worden bij de RT'er en/of Zorgcoördinator.

Aanpassingen kunnen gelden voor:

- leerlingen met dyslexie én 12 maanden leesachterstand
- leerlingen met ernstige concentratieproblemen

Belangrijk is dat er altijd een aantekening in Parnassys moet komen waarin de aanpassingen geschreven staan. Daarnaast worden de aanpassingen door de leerkracht aangevraagd. De RT'er en Zorgcoördinator nemen de eindbeslissing over de aanpassingen.

*alleen voor dyslecten

AVI en DMT

Lezen van een vergroting (van A4 naar A3)

Spelling

1. Meer tijd geven
2. Het vergroten van A4 naar A3*

Rekenen/Wiskunde en Woordenschat

1. Meer tijd geven
2. De toets in meerdere delen afnemen
3. Het vergroten van A4 naar A3*
4. Voorlezen*

Begrijpend lezen

1. Meer tijd geven
2. De toets in meerdere delen afnemen
3. Het vergroten van A4 naar A3*
4. Aanbieden van de begrijpend lezen toets op het leesniveau van de leerling*

Mocht de lees-achterstand (gemeten met het AVI-niveau) dusdanig groot zijn (minimaal 12 maanden) kan een leerling de tekst een op een voorafgaand moment (dezelfde dag of een dag ervoor) de tekst zelfstandig doorlezen. Hierbij krijgt hij geen hulp van de leerkracht. Tevens kan er gekozen worden voor toetsen op maat, waarbij de leerling de Begrijpend Lezen toets krijgt, passend bij zijn AVI-niveau.

Mocht de achterstand 24 maanden zijn (AVI) én de leerling in het bezit zijn van een dyslexieverklaring zijn, kan de Begrijpend Lezen toets voorgelezen worden door de leerkracht of RT'er. Echter moet dit duidelijk vermeld worden in Parnassys, omdat deze resultaten niet meer vergeleken kunnen worden met leeftijdsgenoten. De uitslag is niet meer

representatief en meet alleen nog of een leerling een tekst auditief heeft begrepen. Dit is een andere vaardigheid dan begrijpend lezen. Dit wordt ook alleen maar in de meest uitzonderlijke gevallen gedaan.

De CITO voor Begrijpend Lezen mag voor elke leerling gekopieerd worden, zodat de leerlingen in de teksten belangrijke stukken kunnen aanstrepen.

Woordenschat

1. Meer tijd geven
2. De toets in meerdere delen afnemen
3. Het vergroten van A4 naar A3*
4. Voorlezen*

Aanpassingen Dyslexie in de klas

Wanneer een leerling in het bezit is van een dyslexie verklaring, biedt Klein College de volgende aanpassingsmogelijkheden in de klas:

1. Vergroten van teksten
2. Flitsen
3. Typen van opdrachten
4. Tafelkaart
5. Spellingspiekschrift (bijvoorbeeld een mapje met bepaalde spellingsregels van Spelling leren met het hele Brein of Taal Actief)
6. Pre-teaching (bijvoorbeeld een tekst van te voren laten lezen)
7. Extra tijd geven
8. Tijdens het schrijven in schriften regel overslaan.
9. Bedekken van opdrachten die nog gedaan moeten worden.
10. De les in stukjes aanbieden.
11. Duidelijke afspraken maken met de leerling, mbt de tijdsduur.
12. Overzicht aanbrengen dmv een dagtaak (of week/maandtaak)
13. Kladpapier gebruiken.
14. Opdracht laten uitleggen aan de leerkracht/andere leerling. (twee keer lezen en daarna uitleggen)
15. Laat de leerling niet meedoen met dictees die ver boven zijn niveau zijn. Let ook op bepaalde tempotoetsen.
16. Overleg met de leerling en ouders: wil de leerling erover vertellen in de klas?
17. Vergelijk het dictee niet met anderen. Bijv: een vermindering van 25 naar 13 fouten is een winst van 50%
18. Werk met haalbare leerdoelen, specifiek voor de leerling geschreven.
19. Laat de leerling niet voldoen aan de algemene groepsnorm.
20. Vraag niet alleen schriftelijke verwerking maar doe ook mondelinge opdrachten.
21. Laat de leerling niet te vaak overschrijven. Laat hem bijv. alleen de antwoorden opschrijven bij reken en taalwerk ipv de hele zin/som.

22. Veelal hebben dyslectische leerlingen een normale/meer dan normale intelligentie.
De leerling wil dus graag leren, maar het leert op een andere manier.
23. Sta alle hulpmiddelen toe die het lezen en schrijven vergemakkelijkt.
24. Bewaar alle uitvergrotingen en andere aanpassingen voor andere leerlingen!

Nb1. Alle afspraken en aanpassingen omtrent de aanpak van dyslectische leerlingen dienen in Parnassys duidelijk vermeld te worden voor alle betrokkenen.

Nb2. De dyslexieverklaring dient ingescand in Parnassys aanwezig te zijn om aanspraak te kunnen maken op de aanpassingen.

Bijlagen

Bijlage 1 - Aanmeldformulier RT - Klein College

Naam leerling	
Geboortedatum	
Groep	
Leerkracht	
Vakgebied	

Reden van aanmelding/Hulpvraag
Wat denk je te bereiken met de RT?
Welke hulp is er al geboden?
Korte impressie van de leerling (denk aan werkhouding, krachten, etc)
Zijn er bepaalde dingen waar tijdens begeleiding van de leerling rekening mee gehouden moet worden?

Evaluatie HP (kopiëren uit Parnassys)

Bijlage 2. Format nieuwe LLN

Naam leerling	
Geboortedatum	
Leeftijd	
Didactische leeftijd (DL)*	
Huidige school + groep	Doubleure:
Datum afname	
Afgenomen door	

Onderdeel	Score	Dle **	Cito niveau ***
Hoofdrekenen	Aantal goed in 5 minuten:		
Rekenen en Wiskunde	Aantal gemaakte opdrachten: Aantal goed:		
DMT	Aantal gelezen woorden in 60 sec. Kaart 1: Kaart 2: Kaart 3: Totaal:		
AVI	Beheersing (tijd + aantal fout): Instructie (tijd + aantal fout): Frustratie (tijd + aantal fout):	n.v.t.	n.v.t.
Woordenschat 80% norm	Gemaakte toets: Aantal gemaakte opdrachten: Aantal goed:		
Begrijpend lezen	Gemaakte toets: Aantal gemaakte opdrachten: Aantal goed:		
PI dictee	Totaal aantal gedicteerde woorden: Aantal goed:		
Opmerkingen			

Uitleg afgenomen toetsen

De volgende toetsen zijn afgenomen:

- Cito Drie Minuten Toets, technische lezen op woordniveau, 2017;
- Cito AVI Toets (analyse van individualiseringsvormen), nieuwste versie (2017), technisch lezen op zinsniveau;
- Cito Woordenschat, 2011;
- PI (psychometrisch informatie)-dictee, spelling toets, Jan Geelhoed, 2000;
- School Vaardigheidstoets, begrijpend lezen, Teije de Vos, 2011;
- School Vaardigheidstoets, hoofdrekenen, Teije de Vos en Marisca Milikowski, 2011;
- School Vaardigheidstoets, rekenen en wiskunde, Teije de Vos en Marisca Milikowski, 2011

Uitleg van termen die in het verslag worden gebruikt:

*dl... = didactische leeftijd.

Het cijfer achter het dl geeft het aantal maanden genoten onderwijs aan vanaf groep 3.

Elk schooljaar telt voor 10 maanden onderwijs.

Voorbeeld: Eind groep 3, heeft een leerling een didactische leeftijd van 10, eind groep 4 een didactische leeftijd van 20 en eind groep 8 heeft een didactische leeftijd van 60).

Wanneer er sprake is geweest van doublure bv. in groep 3, dan heeft een leerling eind groep 4 een didactische leeftijd van 30 in plaats van 20.

Het cognitieve niveau van de leerling kan worden uitgedrukt in dle's en een I, II, III, IV en V niveau:

**dle = didactisch leeftijd equivalent (= het cognitieve niveau overeenkomstig een bepaald aantal maanden gegeven onderwijs).

Voorbeeld: een dle van 15 staat gelijk aan het niveau van een gemiddelde leerling halverwege groep 4).

*** Klein College gebruikt de Nederlandse Cito I, II, III, IV en V niveau aanduiding.

Deze aanduiding laat zien hoe een leerling scoort ten opzichte van Nederlandse leeftijdgenoten.

I = 20% hoogst scorende leerlingen

II = 20% boven het landelijk gemiddelde.

III = 20% landelijk gemiddelde

IV = 20% onder het landelijk gemiddelde

V = 20% laagst scorende leerlingen.